

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-209/2005/10.

Ikt. Sz.: AM/0150/2006/0007

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa az **Üstöki Kereskedelmi, Szolgáltató és Ügynöki Korlátolt Felelősségű Társaság** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

végzést.

A versenytanács az eljárás alá vont vállalkozás ellen folyó versenyfelügyeleti eljárást megszünteti.

A végzéssel szemben a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott külön jogorvoslati kérelemmel lehet élni.

Indokolás

I. Az eljárás megindítása

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2005. december 14-én versenyfelügyeleti eljárást indított az Üstöki Kereskedelmi, Szolgáltató és Ügynöki Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: Kft.) ellen annak megállapítására, hogy az eljárás alá vont vállalkozás „No'rinda Pol'Noni Tahitian Juice” elnevezésű gyümölcslevével kapcsolatos reklámjaiban tett azon kijelentései, mely szerint a „No'rinda Pol'Noni Tahitian Juice” azért kerül kevesebbe a versenytársi termékekhez képest, mert nem multilevel (piramis) szisztémában kerül forgalmazásra, illetve a gyümölcslé 30-40 %-kal olcsóbb más versenytársi termékeknél, alkalmasak-e a fogyasztók megtévesztésére, sértve ezzel a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló - többször módosított - 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit.

II. Az eljárás alá vont

2. Az Üstöki Kereskedelmi, Szolgáltató és Ügynöki Korlátolt Felelősségű Társaságot 1996-ban alapították. A 2003-ban végrehajtott profilváltást követően a vállalkozás tevékenysége egyebek mellett az üzemanyag-, textil-, ruházati és csomagküldő kiskereskedelemre, élelmiszer kis- és nagykereskedelemre terjed ki. A vállalkozás jegyzett tőkéje hárommillió forint. A vállalkozás „No'rinda Pol'Noni Tahiti Noni Juice” elnevezésű gyümölcslevét és a „Forever 365 Aloe Vera” elnevezésű termékcsaládba tartozó termékeit telefonos megrendelés alapján, postai úton, viszonteladók

- közvetítésével, illetve budapesti telephelyén forgalmazza 2004 májusától. A Kft. e két terméke, illetve termékcsaládjá mellett egy motorolaj forgalmazásával van jelen a piacon.
3. A Kft. 2004. évi nettó árbevétele 111,8 millió forint volt.
 4. A Versenytanács a Vj-177/2004. számú versenyfelügyeleti eljárásban a Kft-t fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt elmarasztalta a „No’rinda Pol’Noni Tahiti Noni Juice” elnevezésű gyümölcslevével és a „Forever 365 Aloe Vera” elnevezésű termékeivel kapcsolatos tájékoztatásai miatt. A Kft-t ellen ugyancsak fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indult Vj-77/2005. számú számú versenyfelügyeleti eljárást a Versenytanács a GVH hatáskörébe tartozó jogsértés hiányában megszüntette.

III. A vizsgált magatartás

5. A Kft. 2004 májusában kezdte el forgalmazni az eljárásban érintett No’rinda Pol’Noni gyümölcslevet. A Kft. termékét két módon értékesíti. Alapvetően a televíziós reklám alapján telefonon rendelhető meg a termék, amelyet postán küld ki a megrendelőnek. A Kft. nem vizsgálja, hogy viszonteladónak vagy magánszemélynek értékesít. Ekkora Kft. mindenki számára egyforma áron értékesíti termékét. A termék személyesen is megvásárolható Budapesten, az eljárás alá vont telephelyén. A Kft. az utóbbi időben szerződést kötött a Béres Egészségtár Kft-vel, a Hungaropharma Rt-vel és a BIONET Kft-vel, amely vállalkozások nagyobb tételben a társaság telephelyén veszik át a terméket, és saját üzletpolitikájuk alapján kialakított áron és kereskedelmi formában értékesítik azt.
6. Az eljárás alá vont alább ismertetett termékismertető reklámfilmjét több kereskedelmi csatorna sugározza két időszakban folyamatosan éjszaka és kora reggeli időpontokban napi rendszerességgel.
7. A szóban forgó reklámokban a reklámfilm teljes sugárzási ideje alatt a képernyő bal felső sarkában látható a „BIONET” embléma. Az emblémának a reklámban történő szerepeltetéséért szóbeli megállapodás alapján a Bionet-World Kft. (a továbbiakban: Bionet) havi rendszerességgel sugárzási díj hozzájárulást fizet az eljárás alá vontnak. (Lásd a Vj-209/2005/3.számú irat F3 számú titkosan kezelendő mellékletét.) A Bionet árait szabadon, a Kft.-től függetlenül alakítja ki. Termékeit multilevel marketing értékesítési rendszer keretében is forgalmazza.
8. A reklámfilm alsó részén, folyamatosan futó sávban az alábbi tájékoztató szöveg olvasható: „FANTASZTIKUS AKCIÓ! EREDETI POLINÉZIAI TAHITI NONI JUICE MOST 30-40 %-KAL OLCSÓBBAN! MIÉRT OLCSÓBB A MI TERMÉKÜNK? MERT MI NEM ÜGYNÖKÖK LÁNCOLATÁN KERESZTÜL ÉRTÉKESÍTJÜK TERMÉKEINKET. IGY ÖN A KÖZVETÍTŐI JUTALÉKOT MEGTAKARÍTTJA. A TERMÉK BRUTTÓ ÁRA: 10.990 FT. A JUICE MEGVÁSÁROLTHATÓ A BIONET HÁLÓZATÁN KERESZTÜL IS.” Továbbá olvasható még a reklámban a Kft. címe, telefonszáma és internetes honlapjának címe is. (A termék Kft. által kért kiskereskedelmi árának igazolására lásd még a Vj-209/2005/3. számú irat F1. számú titkosan kezelendő mellékletét.)
9. A Kft. vizsgált terméke mellett a piacon kapható még másik noni gyümölcslé is, amit a Tahitian Noni International Magyarország Kft. forgalmaz. A versenytárs termékéért - a GVH birtokában lévő számlák szerint – a vizsgálat megindítását megelőzően 14.700 forintot kért (lásd a Vj-209/2005/3. számú irat F6. számú titkosan kezelendő mellékletét), ugyanakkor más információk szerint a termék üvegenként 14.500 forintért volt megvásárolható 2005 végén. (Lásd a Vj-209/2005/5. számú iratot.) A szóban forgó versenytársi terméket multilevel rendszerben az értékesítési hálózat tagjai alacsonyabb áron is megvásárolhatják. (Lásd a Vj-209/2005/5. számú iratot, valamint a (Lásd a Vj-209/2005/7. számú vizsgálati jelentést.)
10. A vizsgált magatartás a jelen eljárásban a noni gyümölcslevek magyarországi piacát érintette.

IV. A vizsgálati jelentés

11. A GVH Fogyasztóvédelmi Irodájának vizsgálói Vj-209/2005/7. iratszámú vizsgálati jelentésükben megállapították, hogy a Kft a kiskereskedelmi forgalomban valóban 10.990 forintért értékesíti a vizsgált gyümölcslevet. Ugyanakkor azt is megállapították, hogy a Kft. viszonteladók számára nagy tételben történő értékesítés során árkedvezményt ad. Az eljárás alá vont vásárlói számára viszonteladási árat nem határoz meg.
12. A vizsgálók a két versenyző termék egységárának összehasonlításakor megállapították, hogy a versenytársi termék ára a Kft. által kért ár 1,32-1,34-szerese, azaz az áreltérés 32-34 százalékos. (Ugyanakkor a vizsgálók megállapították, hogy a versenytársi termék a multilevel értékesítésben résztvevő tagok számára alacsonyabb áron is megvásárolható.)
13. A vizsgáló ugyancsak megállapították, hogy az eljárás alá vont termékét nem multilevel rendszerben értékesíti, hanem azt csomagküldés útján értékesíti, vagy telephelyén forgalmazza. Jelezték, hogy bár a reklámban szerepel a BIONET embléma és a termék BIONET hálózatban történő értékesítésére utaló tájékoztatás, de sem a cég elérhetőségeit, sem az alternatív beszerzési forrás pontos megjelölését nem tartalmazza. A reklámfilmbe csak az Üstöki Kft-től történő beszerzésre vonatkozó információk szerepelnek (cím, telefonszám, honlap).
14. Véleményük szerint a No'rinda Pol'Noni Tahitian Juice BIONET hálózatban is történő értékesítésre vonatkozó utalás a reklámban a fogyasztó számára csak azt jelzi, hogy a vásárló ugyanahhoz a minőségű termékhez hozzá juthat egy az eljárás alá vonttól teljesen független hálózaton keresztül is. A logikus fogyasztói magatartás nem feltételezi, hogy a fogyasztó a rendelkezésre álló elérhetőségek igénybe vétele helyett nyomozásban kezd, hogy a megvásárolni kívánt terméket egy valószínűsíthetően drágább csatornán keresztül szerezzék be. E lehetőség csak akkor elképzelhető, ha a fogyasztó a vásárláson kívül a termék forgalmazásával üzletszerűen is foglalkozni kíván és ennek érdekében csatlakozni akar a hálózati értékesítési rendszerhez.
15. A fentiekre való tekintettel a vizsgálók szerint a „No'rinda Pol' Noni Tahitian Juice” reklámozása során tett vizsgált kijelentések nem ütköznek a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontjában megfogalmazott tilalmakba, így a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését indítványozták.

V. Az eljárás alá vont védekezése

16. A Kft. a versenyfelügyeleti eljárás során írásban nem tett nyilatkozatot.

VI. Jogi háttér

17. Tpv. 8. § (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. Ugyanezen cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak. A b) pont szerint a fogyasztók megtévesztésének minősül az is, ha elhallgatják azt, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek, továbbá, hogy annak felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli, illetve a c) pont szerint az, ha az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről – így

különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről – megtevesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; vagy a d) pont szerint, ha különösen előnyös vásárlás hamis látszatát keltik. A 10. § szerint tilos a fogyasztó választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása. Ilyen módszernek minősül különösen, ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását.

18. A Tpvt. 9. §-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtevesztésére alkalmas-e.
19. A Tpvt. 72. § (1) bekezdés a) szerint az eljáró versenytanács megszünteti a versenyfelügyeleti eljárást, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

VII. A versenytanács döntése

20. A versenytanács a Tpvt. 72. § (1) bekezdés a) szerint az eljárás alá vonttal szemben megszünteti a versenyfelügyeleti eljárást, mert a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.
21. A versenytanács a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítja, hogy az eljárás alá vont nem multilevel marketing forgalmazás keretében értékesíti a jelen eljárásban vizsgált termékét, valamint azt, hogy az eljárás alá vont és a versenytársa által a nem hálózatos vásárlók számára meghatározott kiskereskedelmi árak közötti különbség a rendelkezésre álló számlák alapján 32-34 százalékos eltérést mutatnak az eljárás alá vont javára. Így a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés. Ugyanakkor az árakra vonatkozó információk csak egy-egy időpontra állnak rendelkezésre és nem hosszabb időszakra. A versenytanács azonban úgy ítéli meg, hogy bár nem zárható ki ellenkező bizonyíték feltárása, az eljárás folytatásától ez az eredmény nem várható, ezért a rendelkező rész szerinti végzést hozta.

VIII. Egyéb kérdések

22. A Tpvt. 74. § (2) bekezdése szerint az eljáró versenytanács a Tpvt. 72. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetekben az eljárást tárgyaláson kívül végzéssel megszünteti.
23. A versenytanács végzése elleni jogorvoslatot a Tpvt. 72. § (1) bekezdés a) pontja és 82. §-a biztosítja az eljárás alá vont és azok számára, akikre nézve a jelen végzés rendelkezést tartalmaz.
24. A Tpvt. 72. § (4) bekezdése szerint versenyfelügyeleti eljárást megszüntető végzést a bejelentővel is közölni kell.

Budapest, 2006. március 10.